

Art. 27. [Obowiązki strażnika]

Do obowiązków strażnika należy:

- 1) przestrzeganie prawa, rzetelne, bezstronne i terminowe wykonywanie poleceń przełożonych;
- 2) poszanowanie powagi, honoru, godności obywateli i własnej;
- 3) zachowanie tajemnicy prawnie chronionej;
- 4) podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, a także w przypadku naruszenia dóbr osobistych ludzi;
- 5) zachowanie uprzejmości i życzliwości w kontaktach z obywatelami, przełożonymi, podwładnymi oraz współpracownikami;
- 6) stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- 7) zachowanie się z godnością w czasie pracy i poza nią.

Spis treści

	Nb
1. Obowiązki strażnika	1
2. Podległość	2
3. Zakres podmiotowy	3
4. Zawieszenie strażnika w pełnieniu obowiązków	4
5. Przestrzeganie prawa	5
6. Rzetelność	6
7. Bezstronność	7
8. Zachowanie tajemnicy prawnie chronionej	8
9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	9

1 1. Obowiązki strażnika. Decydując się na nawiązanie stosunku pracy, strażnik automatycznie zobowiązuje się do wykonywania określonego rodzaju pracy – służby wobec społeczności lokalnej. Obowiązek ten został skonkretyzowany w art. 27 StrażGminU.

2 2. Podległość. Nawiązując stosunek pracy, strażnik godzi się na wykonywanie pracy pod kierownictwem przełożonych. Strażnik powinien zatem uznać swoją podległość względem swoich przełożonych. Jedną z oznak tej podległości jest obowiązek podporządkowania się poleceniom przełożonego. Należy jednak pamiętać, iż strażnik musi stosować się jedynie do tych poleceń, które spełniają łącznie trzy przesłanki:

- 1) dotyczą umówionej pracy,

- 2) nie są sprzeczne z przepisami prawa,
- 3) nie są sprzeczne z naruszeniem powagi, honoru, godności obywateli i własnej.

3. **Zakres podmiotowy.** Wymienione w komentowanym artykule 3 obowiązki dotyczą wszystkich strażników, niezależnie od zajmowanych stanowisk. Co więcej, fakt piastowania stanowiska kierowniczego może być podstawą do stawiania strażnikowi większych wymagań.

4. **Zawieszenie strażnika w pełnieniu obowiązków.** Naruszenie 4 przez strażnika któregoś z wymienionych w komentowanym artykule obowiązków naraża go – w zależności od okoliczności konkretnej sprawy – na zawieszenie w pełnieniu obowiązków, wypowiedzenie umowy o pracę, a nawet jej rozwiązanie bez wypowiedzenia z jego winy.

5. **Przestrzeganie prawa.** Obowiązek przestrzegania prawa przez 5 strażników ma istotne znaczenie dla funkcjonowania państwa oraz poszanowania praw i wolności jednostki. Obowiązek ten ma charakter fundamentalny dla istnienia demokratycznego państwa prawa. Jak słusznie zauważa *P. Sakowicz*, „Adresat normy prawnej jest obowiązany do jej przestrzegania, czyli postępowania zgodnie z treścią dyspozycji tej normy w warunkach określonych w hipotezie. Jednostka związana normą prawną jest zobowiązana reagować posłuchem na wzór zachowania wynikającego z ustanowionych przez państwo norm” [*P. Sakowicz*, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), *Konstytucja RP*, t. I. Komentarz do art. 1–86, Warszawa 2016, kom. do art. 83].

6. **Rzetelność.** Strażnik jest rzetelny wtedy, gdy należycie wykonuje 6 obowiązki nałożone na niego przez prawo lub wynikające z poleceń służbowych.

7. **Bezstronność.** Pojęcie bezstronności należy rozumieć jako brak 7 zaangażowania po jednej ze stron.

8. **Zachowanie tajemnicy prawnie chronionej.** Obecnie w pol- 8 skim systemie prawnym, w kilkudziesięciu różnych ustawach określono rodzaje i zasady ochrony informacji niejawnych i innych tajemnic prawnie chronionych. Niektórzy autorzy wyróżniają 25 rodzajów tajemnicy zawodowej i 16 rodzajów tajemnic prawnie chronionych, niebędących tajemnicą zawodową (por. *S. Hoc*, *Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych*, Warszawa 2014, s. 19 i 20). Do tej grupy zaliczamy m.in. informacje niejawne okreś-

lone w ustawie z 5.8.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1167 ze zm.), tajemnicę adwokacką, tajemnicę radcowską, tajemnicę notarialną, tajemnicę komorniczą, tajemnicę dziennikarską, tajemnicę lekarską, tajemnicę pielęgniarki i położnej, tajemnicę aptekarską, tajemnicę biegłego rewidenta, tajemnicę doradcy podatkowego, tajemnicę rzeczownika patentowego, tajemnicę rzeczoznawcy majątkowego, tajemnicę sędziowską, tajemnicę prokuratorską, tajemnicę giełdową, tajemnicę funduszy inwestycyjnych, tajemnicę funduszy emerytalnych, tajemnicę giełdy towarowej, tajemnicę ubezpieczeniową, tajemnicę służby medycyny pracy, tajemnicę żołnierzy zawodowych, tajemnicę pracodawcy/pracownika, tajemnicę inspektora pracy, tajemnicę pracownika samorządowego, tajemnicę psychiatryczną, tajemnicę psychologa, tajemnicę pracownika kontroli państwowej, tajemnicę pocztową, tajemnicę skarbową, tajemnicę giełd towarowych, tajemnicę bankową, tajemnicę pośrednika ubezpieczeniowego, tajemnicę brokerską, tajemnicę pracownika pomocy społecznej, tajemnicę członka korpusu służby cywilnej (zawodowa), tajemnicę pracowników sądów i prokuratury, tajemnicę autorską, tajemnicę strażnika gminnego, tajemnicę handlową.

- 9 9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.** Wymagania kwalifikacyjne w stosunku do niektórych kategorii pracowników określają także pragmatyki służbowe, których charakterystyczną cechą jest to, że regulują całokształt sytuacji prawnej pracowników podlegających danym konkretnym ustawom. W tej grupie aktów prawnych można wskazać StrażGminU. Obowiązek pracodawcy do ułatwiania pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych wynika z treści przepisu art. 94 pkt 6 KP. Strażnicy mogą podejmować naukę w szkołach różnego poziomu (podstawowych, średnich ogólnokształcących i zawodowych, a także w szkołach policealnych) i studia w szkołach wyższych oraz dokształcać się w formach pozaszkolnych, takich jak: studia podyplomowe, kursy, seminaria, staże zawodowe, staże specjalizacyjne, praktyki zawodowe, samokształcenie kierowane na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę lub bez takiego skierowania.

Art. 28. (uchylony)

- 1 1. Uchylenie artykułu.** Artykuł 28 został uchylony ustawą z 12.6.2003 r. o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz niektórych

innych ustaw (Dz.U. Nr 130, poz. 1190), która weszła w życie 25.1.2004 r.

Art. 29. [Gratyfikacje dla strażnika]

1. Strażnik, który wzorowo wykonuje obowiązki, przejawia inicjatywę w działaniach, doskonali swoje kwalifikacje zawodowe, może uzyskać:

- 1) pochwałę;
- 2) nagrodę pieniężną;
- 3) przeniesienie na wyższe stanowisko;
- 4) przedstawienie do odznaczenia.

2. Strażnik, o którym mowa w ust. 1, może również uzyskać usunięcie z akt osobowych zapisu o uprzednio wymierzonej karze dyscyplinarnej.

Spis treści

	Nb
1. Funkcja pragmatyki służbowej	1
2. Przesłanki przyznawania wyróżnień i nagród	2
3. Zawiadomienie o przyznaniu strażnikowi nagrody	3
4. Działania motywacyjne pracodawcy	4
5. Nagroda	5
6. Nagroda a premia	6

1. Funkcja pragmatyki służbowej. Powyższy przepis jest przejawem wychowawczej funkcji pragmatyki służbowej, w tym również StrażGminU. Jest on podstawą dla różnego typu działań pracodawców, które mogą spełniać funkcję motywacyjną strażników do lepszej pracy.

2. Przesłanki przyznawania wyróżnień i nagród. Ustawodawca **2** precyzuje jednak, co powinno być brane pod uwagę przy typowaniu strażników do wyróżnień czy nagród, wskazując na:

- 1) wzorowe wykonywanie obowiązków,
- 2) przejawianie inicjatywy w działaniach,
- 3) doskonalenie kwalifikacji zawodowych.

3. Zawiadomienie o przyznaniu strażnikowi nagrody. Zawiadomienie o przyznaniu strażnikowi nagrody powinno być sporządzone w dwóch egzemplarzach, gdyż poza pismem przekazanym pracowni-

kowi jego odpis powinien zostać złożony do akt osobowych strażnika, wynika to wprost z art. 105 KP.

- 4 4. **Działania motywacyjne pracodawcy.** Powyższy przepis przewiduje dwie możliwości działania pracodawcy o charakterze motywacyjnym – przyznanie nagrody dla strażnika, czyli świadczenia o charakterze pieniężnym (nagroda pieniężna), które ma charakter uznaniowy, albo przyznanie wyróżnienia będącego świadczeniem o charakterze niepieniężnym (przeniesienie na wyższe stanowisko, przedstawienie do odznaczenia).
- 5 5. **Nagroda.** Nagroda nie jest świadczeniem roszczeniowym, a więc dopiero jej przyznanie na podstawie oświadczenia woli pracodawcy uprawnia strażnika do żądania jej wypłaty (por. wyr. SN z 21.9.1990 r., I PR 203/90, OSP 1991, Nr 7, poz. 166).
- 6 6. **Nagroda a premia.** W praktyce straży częstym problemem jest nieodróżnianie nagród od premii. Na temat charakteru nagród i premii oraz różnic pomiędzy tymi dwoma świadczeniami istnieje bardzo bogate orzecznictwo sądowe.

Art. 29a. [Tygodniowy czas pracy strażnika; odpoczynek]

1. **Obowiązki pracownicze strażnika powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.**

2. **Tygodniowy czas pracy strażnika, łącznie z pracą w godzinach nadliczbowych, nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym.**

3. **Strażnikowi przysługuje w każdym tygodniu nieprzerwany odpoczynek w wymiarze nie krótszym niż 35 godzin oraz nieprzerwany odpoczynek dobowy w wymiarze nie krótszym niż 11 godzin.**

4. **Przepisy ust. 1–3 nie dotyczą sytuacji, które wymagają podjęcia środków do ochrony życia lub zdrowia obywateli, a także bezpieczeństwa zbiorowości, w szczególności w związku z powszechnym zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego, katastrofą, klęską żywiołową lub przestępstwem o charakterze terrorystycznym.**

5. W zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych strażnikowi przysługuje w tym samym wymiarze, w okresie rozliczeniowym, czas wolny od pracy albo może mu zostać przyznany dodatek do wynagrodzenia.

6. W przypadku naruszenia prawa do odpoczynku, o którym mowa w ust. 3, w sytuacjach wskazanych w ust. 4 strażnikowi przysługuje, w okresie rozliczeniowym, równoważny okres odpoczynku.

Spis treści

	Nb
1. Tygodniowy czas pracy	1
2. Maksymalny limit łącznego tygodniowego czasu pracy . . .	2

1. Tygodniowy czas pracy. Norma czasu pracy to maksymalna **1** liczba godzin, jaką strażnik może przepracować w jednej dobie lub w tygodniu pracy. Norma tygodniowa to jednocześnie godziny (przeciętnie 40 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym) i dni (przeciętnie pięć dni tygodniowo w okresie rozliczeniowym).

2. Maksymalny limit łącznego tygodniowego czasu pracy. Ko- **2** mentowany przepis wprowadza w istocie ograniczenie liczby nadgodzin w okresie rozliczeniowym. Jako tydzień należy przyjąć okres 7-dniowy, który rozpoczyna się od tego dnia tygodnia, w którym przypada pierwszy dzień okresu rozliczeniowego. Ze względu na przepisy dotyczące nieprzerwanego 11-godzinnego odpoczynku dobowego pracodawca może dziennie zlecać strażnikowi zatrudnionemu w podstawowym czasie pracy (z 8-godzinną normą dobową) do 5 godzin nadliczbowych.

Art. 30. [Zrzeszanie w związkach zawodowych]

1. Strażnicy mogą się zrzeszać w związkach zawodowych, z tym że nie mają prawa do strajku. Przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1881) stosuje się odpowiednio.

2. W trakcie trwania stosunku pracy strażnik nie może być członkiem partii politycznej.

Spis treści

	Nb
1. Podstawa normatywna działalności związków zawodowych	1
2. Brak ograniczeń	2
3. Zakazy	3

1 1. Podstawa normatywna działalności związków zawodowych.

Działalność związków zawodowych reguluje ustawa z 23.5.1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1881 ze zm.). Zgodnie z art. 1 tej ustawy związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Związek zawodowy jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji. Zgodnie z art. 2 ust. 1 cyt. ustawy prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych mają pracownicy bez względu na podstawę stosunku pracy, członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, jeżeli nie są pracodawcami.

2 2. Brak ograniczeń. Ustawodawca nie ogranicza w jakikolwiek sposób działalności strażników w związkach zawodowych.**3 3. Zakazy.** Zakaz przynależności do partii politycznych, wynikający z ust. 2 jest dla strażników obligatoryjny, niezależnie od zajmowanego stanowiska. Należy pamiętać, że strażnik może być członkiem fundacji lub stowarzyszenia, nawet takiego, który jest powiązany z partią polityczną.**Art. 31. [Zakaz podejmowania innego zajęcia zarobkowego]**

Strażnik nie może bez zezwolenia komendanta podejmować innego zajęcia zarobkowego.

Spis treści

	Nb
1. Zakaz podejmowania innego zajęcia zarobkowego	1
2. Uchylenie zakazu	2
3. Charakter zakazów	3
4. Stanowiska urzędnicze	4

1. **Zakaz podejmowania innego zajęcia zarobkowego.** Wskazany 1 obowiązek dotyczy wszystkich strażników pozostających w pracowniczych stosunkach służbowych. Jego celem jest zarówno zapewnienie bezstronności strażników w wykonywaniu ich zadań, jak i wypełnienie zasad antykorupcyjnych.

2. **Uchylenie zakazu.** Zakaz podejmowania zajęcia zarobkowego 2 poza służbą może zostać uchylony w wyniku uzyskania zezwolenia właściwego przełożonego na wykonywanie takiego zajęcia. Zatem strażnik nie może podejmować, bez uzyskania zezwolenia przełożonego, jakiegokolwiek pracowniczej lub niepracowniczej formy aktywności zarobkowej.

3. **Charakter zakazów.** Zakaz podejmowania innego zajęcia zarobkowego ma charakter uprzedni, co oznacza, że podjęcie przez strażnika dodatkowego zajęcia zarobkowego jest uwarunkowane uzyskaniem uprzedniej zgody właściwego przełożonego.

4. **Stanowiska urzędnicze.** Zgodnie z art. 30 PracSamU pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z PracSamU.

Art. 32. [Zastosowanie przepisów o pracownikach samorządowych]

W sprawach dotyczących strażników, a nieuregulowanych w ustawie, mają zastosowanie przepisy o pracownikach samorządowych.

Spis treści

	Nb
1. Odesłanie	1
2. Wejście w życie	2
3. Pragmatyka służbowa	3
4. Prawo pracy	4

1. **Odesłanie.** Odesłanie określone dyspozycją art. 32 komentarza 1 wanej ustawy – w sprawach nieuregulowanych w niej – odsyła do właściwych rozwiązań przepisów o pracownikach samorządowych.

- 2 2. **Wejście w życie.** W dniu 1.1.2009 r. weszła w życie PracSamU.
- 3 3. **Pragmatyka służbowa.** Ustawa o pracownikach samorządowych jest pragmatyką służbową również dla strażników. Cechą pragmatyk służbowych, wyrażoną w PracSamU, jest to, że normują stosunki pracy podlegających im pracowników (strażnikom) na zasadach innych – z reguły korzystniejszych – od zasad powszechnie obowiązujących. Przepisy pragmatyk służbowych nie regulują całości spraw dotyczących stosunków pracy strażników podlegających tym przepisom.
- 4 4. **Prawo pracy.** Należy również pamiętać, iż w sprawach nieuregulowanych PracSamU stosuje się albo wprost albo odpowiednio przepisy prawa pracy.

Art. 33. [Odesłanie do ustawy o pracownikach samorządowych]

Obowiązki i prawa innych pracowników zatrudnionych w straży reguluje ustawa o pracownikach samorządowych.

Spis treści

	Nb
1. Podstawa prawna	1
2. Podstawy nawiązania stosunku pracy	2
3. Przesłanki zostania pracownikiem samorządowym	3
4. Wymóg łącznego spełnienia przesłanek	4
5. Tryb zatrudnienia	5
6. Wynagrodzenie	6

- 1 1. **Podstawa prawna.** Artykuł 33 stanowi podstawę prawną stosowania do innych pracowników zatrudnionych w straży przepisów o pracownikach samorządowych. Obecnie sytuacja prawna tej kategorii pracowników uregulowana jest w PracSamU. Ustawa ta – tak samo jak i poprzednio obowiązująca ustawa z 22.3.1990 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.) – w sprawach w niej nieuregulowanych odsyła do KP.
- 2 2. **Podstawy nawiązania stosunku pracy.** Ustawa o pracownikach samorządowych wyróżnia trzy podstawy nawiązania stosunku pracy. Są to: wybór, powołanie oraz umowa o pracę. Wprowadzenie tych odmiennych podstaw zatrudnienia powoduje funkcjonowanie trzech odrębnych reżimów prawnych, w jakich funkcjonują stosunki pracy

pracowników samorządowych. Od podstawy nawiązania stosunku pracy zależą m.in.: kwestie nawiązania, zmiany treści i ustania tych stosunków, prawa i obowiązki pracowników, a z naruszeniem obowiązków łączą się odrębne rodzaje odpowiedzialności pracowniczej [por. *B.M. Ćwiertniak*, Podstawy zatrudniania pracowników samorządowych (uwagi de lege ferenda), w: *M. Stec* (red.), *Stosunki pracy pracowników samorządowych*, Warszawa 2008, s. 111].

3. Przesłanki zostania pracownikiem samorządowym. Uznanie 3 innych pracowników zatrudnionych w straży za pracowników samorządowych nakłada na podmiot zatrudniający szczególne obowiązki zarówno w zakresie kwalifikacji, jakie powinien posiadać pracownik, jak i trybu zatrudnienia. Zgodnie z art. 6 ust. 1 PracSamU pracownikiem samorządowym może być osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 2 i 3 PracSamU;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na określonym stanowisku.

Powyższe wymogi dotyczą wszystkich pracowników samorządowych bez względu na stanowisko, na jakim są lub będą oni zatrudnieni. W przypadku pracowników zatrudnianych na stanowisku urzędniczym dodatkowymi wymogami oprócz określonych wyżej są:

- 1) posiadanie co najmniej wykształcenia średniego;
- 2) brak skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) posiadanie nieposzlakowanej opinii.

Z kolei na kierowniczych stanowiskach urzędniczych mogą być zatrudniane osoby, które spełniają wymogi dla wszystkich pracowników samorządowych, a także:

- 1) nie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) posiadają nieposzlakowaną opinię;
- 3) posiadają co najmniej 3-letni staż pracy lub wykonywały przez co najmniej 3 lata działalność gospodarczą o charakterze zgodnym z wymaganiami na danym stanowisku;

- 4) posiadają wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.
- 4 4. Wymóg łącznego spełnienia przesłanek.** Brak spełnienia jakiegokolwiek warunku będzie wpływał na możliwość zatrudnienia osoby na określonym stanowisku pracy w straży.
- 5 5. Tryb zatrudnienia.** Zatrudnienie w straży pracowników następuje zgodnie z regułami przewidzianymi w rozdziale 2 PracSamU. W przypadku stanowisk urzędniczych konieczne będzie przeprowadzenie naboru, o ile nie zostanie na wolne stanowisko urzędnicze w tym kierownicze przeniesiony pracownik danej jednostki (art. 12 PracSamU). Dopuszczalne jest zatrudnienie bez naboru osób na zastępstwo lub na stanowiska pomocnicze i obsługi [szerzej zob. *J. Szpila*, Nawiązanie stosunku pracy pracowników samorządowych w świetle nowych regulacji, *Studia z zakresu prawa pracy i polityki społecznej* 2010, Nr 1, s. 179 i n.; *W. Drobny*, w: *W. Drobny, M. Mazuryk, P. Zuzankiewicz*, Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz, Warszawa 2010, s. 67–102; *A. Jochymczyk*, w: *A. Szewc* (red.), Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz, Warszawa 2011, s. 131–189]. W art. 16 PracSamU ustawodawca uregulował kwestie dotyczące rodzaju umowy o pracę, jaka może być zawarta z pracownikiem samorządowym. Zgodnie z ust. 1 powyższego artykułu stosunek pracy pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę nawiązuje się na czas nieokreślony lub na czas określony. Jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy, pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.
- 6 6. Wynagrodzenie.** Rozporządzenie Rady Ministrów z 18.3.2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1786 ze zm.) określa zasady wynagradzania pracowników samorządowych. Rozporządzenie określa:
- 1) wykaz stanowisk, z uwzględnieniem podziału na stanowiska kierownicze urzędnicze, urzędnicze, pomocnicze i obsługi oraz doradców i asystentów;
 - 2) minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach;
 - 3) warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru oraz maksymalny poziom dodatku funkcyjnego;

- 4) maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie powołania oraz maksymalny poziom dodatku funkcyjnego;
- 5) warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach;
- 6) wysokość dodatku specjalnego dla osób, o których mowa w art. 36 ust. 3 PracSamU;
- 7) warunki przyznawania i wypłacania dodatku za wieloletnią pracę;
- 8) warunki ustalania prawa do nagrody jubileuszowej i jej wypłacania;
- 9) warunki ustalania prawa do jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy i jej wypłacania.

Rozdział 4. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 34–37. (pominięte)

Art. 38. [Straże gminne działające w dniu wejścia w życie ustawy]

1. Straże gminne działające w dniu wejścia w życie ustawy stają się z tym dniem strażami w rozumieniu ustawy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli rada gminy, w drodze uchwały, przed wejściem w życie ustawy, postanowi o likwidacji straży.

1. **Przepisy przejściowe i końcowe.** Rozdział 4 komentowanej ustawy zawiera przepisy przejściowe i końcowe. Przepisy przejściowe zamieszcza się w ustawie w celu rozstrzygnięcia kwestii intertemporalnych. Ustawodawca może zdecydować o zastosowaniu zasady obowiązywania „dawnego” prawa albo przyjąć bezpośrednie działanie ustawy „nowej”. Możliwe jest również zastosowanie obu rozwiązań w odniesieniu do precyzyjnie określonych kategorii stosunków prawnych bądź innych zdarzeń. Przedłużenie obowiązywania ustawy

dawnej polega na wprowadzeniu przepisu nakazującego stosowanie przepisów uchylonych bądź nowelizowanych do czasu ustania następstw zdarzeń, które powstały pod rządami prawa dawnego lub do czasu zakończenia spraw będących w toku (zob. *S. Wronkowska, M. Zieliński, Zasady techniki prawodawczej. Komentarz, Warszawa 1997, s. 49–50*).

Art. 39. [Oddziały Straży Miejskiej m.st. Warszawy]

1. Straże gminne utworzone przez gminy, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 25 marca 1994 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. poz. 195 i 396 oraz z 1995 r. poz. 601), zwane dalej „gminami warszawskimi”, stają się z mocy prawa oddziałami Straży Miejskiej m.st. Warszawy. Regulamin straży może określić inną strukturę organizacyjną Straży Miejskiej.

2. Strażnicy oraz inni pracownicy straży gminnych utworzonych przez gminy warszawskie mogą do dnia 31 marca 1998 r. złożyć oświadczenie o niewyrażeniu zgody na zatrudnienie w Straży Miejskiej m.st. Warszawy. Stosunek pracy z osobami, które złożyły oświadczenie, wygasa z mocy prawa z dniem przekształcenia straży gminnej w oddział straży miejskiej.

3. Zasady i wysokość wynagrodzenia strażników oraz innych pracowników straży gminnych, o których mowa w ust. 2, z dniem przekształcenia straży gminnej w jednostkę organizacyjną straży miejskiej ustalana jest według zasad obowiązujących w Straży Miejskiej m.st. Warszawy. W roku 1998 koszty funkcjonowania oddziałów, o których mowa w ust. 1, pokrywane są z budżetu gmin warszawskich, w których straże gminne działały przed dniem przejścia przez Straż Miejską.

4. Mienie komunalne pozostające w dyspozycji straży gminnej może być przekazane nieodpłatnie przez gminę warszawską m.st. Warszawie, z przeznaczeniem na potrzeby Straży Miejskiej m.st. Warszawy.

Spis treści

	Nb
1. Miejska służba porządkowa	1
2. Tworzenie straży miejskich	2
3. Skutki dla strażników i innych pracowników straży	3

1. **Miejska służba porządkowa.** Komentowany przepis ma znaczenie historyczne. Rozporządzenie Rady Ministrów z 30.12.1983 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji urzędów terenowych organów administracji państwowej (Dz.U. z 1984 r. Nr 2, poz. 3) wprowadziło w rozporządzeniu Rady Ministrów z 29.5.1979 r. w sprawie zasad organizacji urzędów terenowych organów administracji państwowej (Dz.U. z 1979 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) miejską służbę porządkową. W 1984 r. władze Warszawy powołały Miejską Służbę Porządkową. Była to formacja umundurowana, na prawach mianowanych urzędników państwowych. Postawiono jej zadanie zwiększenia i wzmocnienia kontroli przestrzegania ładu, porządku i estetycznego wyglądu miasta oraz poszanowania mienia użyteczności publicznej.

2. **Tworzenie straży miejskich.** W 1990 r. po wejściu w życie PolicjaU na terenie całego kraju rozpoczęto tworzenie straży miejskich. Dnia 21.1.1991 r. uchwała Nr XII/54/91 Rady Miasta Stołecznego Warszawy, przyjęta na podstawie ustawy z 18.5.1990 r. o ustroju samorządu m.st. Warszawy oraz PolicjaU, zobowiązała Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy do utworzenia Straży Miejskiej oraz nadania jej statutu i regulaminu. Jednocześnie uległa rozwiązaniu Miejska Służba Porządkowa, a jej funkcjonariusze stali się funkcjonariuszami Straży Miejskiej.

3. **Skutki dla strażników i innych pracowników straży.** Strażnicy oraz inni pracownicy straży gminnych utworzonych przez gminy warszawskie mogli do 31.3.1998 r. złożyć oświadczenie o niewyrażeniu zgody na zatrudnienie w Straży Miejskiej m.st. Warszawy. Stosunek pracy z osobami, które złożyły oświadczenie, wygasł z mocy prawa z dniem przekształcenia straży gminnej w oddział straży miejskiej. Zgodnie z art. 41¹ KP w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy nie stosuje się przepisów art. 38, 39 i 41 KP ani przepisów szczególnych dotyczących ochrony pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę. Jednakże zgodnie z art. 23¹ § 1 KP w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, chyba że przepisy szczególne tak stanowią.

Art. 40. [Prawo używania umundurowania, legitymacji służbowej, znaku identyfikacyjnego]

Strażnik może używać umundurowania, legitymacji służbowej, znaku identyfikacyjnego oraz emblematu gminy według dotych-

czasowych obowiązujących wzorów, do czasu wyczerpania ich zapasów, nie dłużej jednak niż 18 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

Spis treści

	Nb
1. Zakres regulacji	1
2. Czas obowiązywania	2

- 1 1. Zakres regulacji.** Przepisy niniejszego artykułu regulują czas i zakres obowiązywania przepisów, dotyczących umundurowania, legitymacji służbowej, znaku identyfikacyjnego oraz emblematu gminy według dotychczasowych obowiązujących wzorów, które zostały uchylone nową ustawą.
- 2 2. Czas obowiązywania.** Termin upłynął 1.7.1999 r.

Art. 41. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., z wyjątkiem art. 39 ust. 1, 3 i 4, który wchodzi w życie z dniem następującym po upływie kadencji rad gmin wybranych w dniu 19 czerwca 1994 r.

Spis treści

	Nb
1. Prawo intertemporalne	1
2. Data wejścia w życie	2

- 1 1. Prawo intertemporalne.** Przepisy niniejszego artykułu regulują czas i zakres obowiązywania przepisów, które zostały uchylone nową ustawą (tzw. prawo intertemporalne).
- 2 2. Data wejścia w życie.** Ustawa weszła w życie z dniem 1.1.1998 r. Przepisy dotyczące Oddziałów Straży Miejskiej m.st. Warszawy weszły w życie po upływie kadencji rad gmin wybranych w dniu 19.6.1994 r.

Załącznik Nr 1. Dystynkcje

